

[poslovnifm.com](https://www.poslovnifm.com)

Lalić: Neki ljudi ne nestaju, njihovi plodovi duha ostaju

admin_poslovnifm

5 – 6 minuta

Što ostaje iza čovjeka? Kako se oblikuje savjest? Je li dijalog u Hrvatskoj još moguć? I gdje uopće tražiti smisao života? O tim je pitanjima u podcast razgovoru *Ekumena i etika u poslovanju* na multimedijskoj platformi Poslovni FM govorio sociolog i politolog, prof. dr. sc. **Dražan Lalić**, jedan od najprepoznatljivijih analitičara društvenih procesa u Hrvatskoj. Razgovor s urednikom i nositeljem projekta Augustinom Bašićem pretvorio se u duboku refleksiju o identitetu, društvenim lomovima, moralnosti, odgovornosti i nužnosti međusobnog uvažavanja.

Lalić je već na početku upozorio da život ne nestaje u trenutku fizičkog odlaska.

– Ne prođe dva dana da mi netko ne spomene Arsena Dedića. Ako su plodovi duha jaki, čovjek ne nestaje, ističe.

Upravo zato je svoju novu knjigu *Dvije kuće iznad mora* posvetio obiteljskoj memoriji i kulturi sjećanja. Prve rečenice knjige otkrivaju njegovu motivaciju:

– Opsesije su poput obitelji – kad ih stekneš, teško ih je napustiti. Moja je bila obitelj.

Iako duboko osobna i mikro-povijesna, knjiga je, kaže, neočekivano snažno odjeknula među čitateljima.

– Mnogi u njoj prepoznaju svoje pretke, svoje traume i svoje vrijednosti. To mi je posebno dragocjeno, ističe Lalić.

Identitet: Dalmatinac, Hrvat, Europljanin

Ističe da identitet nije statičan ni jednostavan, nego višeslojan i često proturječan – što i opisuje u knjizi kroz vlastitu „ambivalentnost“, život u rasponu između lijevog i desnog pogleda na svijet, tradicije i modernosti.

Na pitanje što čini njegov identitet, Lalić odgovara bez kalkuliranja:

– Prvo sam Dalmatinac, zatim Hrvat i onda Europljanin.

Istina nije dogma nego traganje

Lalić naglašava da istina ne dolazi u jednoj rečenici niti u jednom otkrivenju:

– Istina nije materijalizirana spoznaja. To je trud koji potiče znatiželja i upitanost o najvažnijim pitanjima čovjekova postojanja.

Smisao života, kaže, pronalazimo u trenucima kada shvatimo da „dok god dišemo – postoji šansa“.

– Život je šansa koja diše. U beznađu se čini da su zidovi oko nas, ali dok dišemo postoji mogućnost da ih probijemo.

Na pitanje je li Hrvatska zarobljena ideologijama prošlosti, Lalić daje preciznu dijagnozu:

– Ne radi se više o ideologijama, nego o novim silnicama – moći, novcu i političkoj podobnosti.

Najveći promašaj države vidi u zapostavljanju mladih i obrazovanja.

– Mladi su u zapečku društva. Nekad smo imali više medija, više

prostora za dijalog. Danas vlada negativna selekcija, tolerira se korupcija, a vlast šalje loše poruke.

Tvrđi da se društvo dijeli ne zato što postoje sukobljene ideje, nego zato što se „bavimo recikliranim podjelama i povijesnim neznanjem.

Lalić otvoreno progovara o ulozi vjerskih zajednica:

– Crkva je nekoć više poticala dijalog. Danas je postala monološka. Nedostaje glasova koji izazivaju, koji provociraju razmišljanje.

S ponosom ističe svoju blisku suradnju s duhovnim i intelektualnim osobama poput don Ivana Grubišića i filozofa koji su oblikovali njegove duhovne uzore – od stoičkih mislilaca do Camusa i Montaignea.

Poštovanje jednih prema drugima ili nasilje. Trećeg nema

U završnoj poruci Lalić vrlo jasno upozorava:

– Moramo se poštovati i razgovarati, koliko god bilo teško.

Alternativa je samo nasilje ili ignoriranje, a ignoriranje je gore. Svi želimo da naše postojanje bude priznato.

Posebno ga zabrinjava normalizacija nasilja i govor mržnje, kao i toleriranje ekstremizma.

– Ako nekoga smeta *‘Za dom spremni’*, zašto ga provociramo?

Meni smeta. Moj je djed ubijen u ustaškom sustavu. A što tek da misle Srbi ili Židovi?

Poruka za kraj: otvaranje, razumijevanje, ljudskost

Lalić podsjeća na rečenicu svoje bake:

– Ponosni ne mrze.

I poručuje da je smisao života uvijek u okretanju prema ljudima, ne protiv njih:

– Ljudi se trebaju prepoznati jedni u drugima. Ljubav i uvažavanje temelji su života. Sve drugo vodi kulturi smrti.

Novi projekt pod nazivom „Smisao življenja u zoni sjećanja“ novi je serijal koji sačinjava dubinsku iskustvenu introspektivu značajnih osoba uz naše javnosti koji su ostavili svoj duhovno-znanstveno-vrijednosni trag, različitih profesija na ovim prostorima. Problematizirat će refleksije o životu, o univerzalnim vrijednostima – horizontima slobode, smislu življenja, o identitetu čovjekovog dostojanstva. Afirmirat će i poticati dijalog (ekumenski i međureligijski) i međugeneracijsku solidarnost te etičnost življenja i poslovanja. Jednom riječju propitivat će se i razmišljati o životu u ogledalu sjećanja.

To načelo lajtmotiv je niza sadržaja, koji priprema i uređuje

Augustin Bašić na prvom multimedijском portalu PoslovniFM, a kojeg finansijski podržava Agencija za elektroničke medije, iz projekta Program poticanja novinarske izvrsnosti za 2025. godinu.

Objavljeno 24. studenoga 2025. Sva prava pridržana PoslovniFM.